

Позиція Української асоціації відновлюваної енергетики щодо впровадження тендерних механізмів стимулювання відновлюваної енергетики в Україні

Українська асоціація відновлюваної енергетики (УАВЕ) – найбільше об'єднання виробників електричної енергії з відновлюваних джерел на сьогоднішній день. До складу УАВЕ зараз входить більше 50 діючих ліцензіатів, а загальна потужність введених об'єктів становить близько 600 МВт. Усі учасники УАВЕ погоджуються, що ринок потребує еволюційних змін для стабільного розвитку галузі.

УАВЕ підтримує позицію, що нововведення повинні застосовуватися лише **для майбутніх об'єктів ВДЕ і будь-які ретроспективні зміни є неприпустимими**. Додержання державних гарантій та прогнозована зміна механізмів стимулювання позитивно впливатиме на інвестиційний клімат як у галузі відновлюваної енергетики, так і у всій країні.

Із запропонованих пропозицій вважаємо найбільш прийнятною для подальшого опрацювання Концепцію впровадження конкурентних механізмів ціноутворення на електроенергію з ВДЕ, яка була запропонована комітетом Верховної Ради України з питань ПЕК, але **лише за умови врахування наступних зауважень та пропозицій:**

ТЕНДЕРНА СИСТЕМА

1. Дизайн лоту.

В оприлюдненій на сайті Комітету ВРУ з питань ПЕК концепції передбачений щорічний продаж національних квот на **генерацію** електроенергії з енергії сонця та вітру.

1. Просимо розглянути можливість **встановлення квот на нововведені встановлені потужності**, а не на генерацію.

2. Вважаємо за доцільне також звернути увагу на те, що запропонована система продажу національних квот не враховує регіональні особливості: покриття генерацією (енергодефіцитні/профіцитні регіони) та рівні потенціалу ВДЕ (різні рівні сонячної іррадіації та вітрового потенціалу в регіонах зумовлюють викривлення в конкурентних можливостях, адже тендерна пропозиція виробництва кВт*год на СЕС, наприклад, в Одеській області значно відрізнятиметься від Рівненської пропозиції). Тому, вважаємо за необхідне **передбачити в концепції запровадження регіональних квот. Балансування конкурентних можливостей в різних регіонах, можливо передбачити, через диференціацію вартості підключення в них**. Це можливо здійснити шляхом доопрацювання статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії» через диференціювання ставок приєднання для об'єктів ВДЕ або шляхом доопрацювання цієї пропозиції Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

3. Вважаємо необхідним **встановлення окремих квот за кожним видом генерації** електричної енергії з відновлюваних джерел енергії.

II. Сфера дії тендерної системи.

1. Збільшити граничну межу встановленої потужності, від якої проект підпадає під дію тендерної системи **до 10 МВт для проектів СЕС, до 20 МВт для проектів ВЕС**. Також пропонуємо розширити дію тендерної системи на виробництво електроенергії з **біомаси більше 12 МВт** встановленої потужності.

3. Для загального розвитку галузі та встановлення рівних прав на ринку щодо довгострокового стимулювання, пропонуємо **передбачити можливість** підписання договору купівлі-продажу електричної енергії на 20 років та забезпечити встановлення квот на державну підтримку виробництва електричної енергії з **інших видів альтернативних джерел енергії, в тому числі з біогазу та на мікро-, міні- та малих гідроелектростанціях**.

III. Дата запровадження тендерної системи.

Пропонуємо встановити датою початку дії тендерного механізму для проектів **СЕС – 01.07.2019 рік та 01.01.2020 рік для проектів ВЕС та біомаси**, враховуючи їх довший термін девелопменту. Це дасть змогу інвесторам, які вже розпочали процеси з реалізації проектів, закінчити свої проекти за існуючим механізмом стимулювання за «зеленим» тарифом.

IV. Інвестиційна привабливість.

1. Пропонуємо **збільшити термін дії договору купівлі-продажу електричної енергії**, укладеного за результатами тендеру **до 20 років**.

2. Просимо передбачити можливість стимулювати вітчизняного виробника (аналогічно надбавці до «зеленого» тарифу) та розглянути можливість імплементації відповідних механізмів для виробників електроенергії з ВДЕ, що перемогли на тендері. При цьому пропонуємо розглянути **можливість збільшення такої надбавки до 15%** за умови досягнення вищого (більше 50%) рівня використання обладнання українського виробництва.

3. Передбачити можливість визначення щорічного обсягу мінімально обов'язкових квот до 2030 року.

МЕХАНІЗМ «ЗЕЛЕНОГО» ТАРИФУ

I. Зміни рівнів та можливості отримання «зеленого» тарифу.

1. Враховуючи більш повільну за останній рік динаміку здешевлення технологій сонячної та вітрової генерації та особливостей кожного виду відновлюваних джерел енергії пропонуємо змінити рівні «зеленого» тарифу наступним чином:

а) для СЕС – зменшити на **30%** починаючи з 01.07.2019 року ;

б) для ВЕС - зменшити на **15%** починаючи з **01.01.2020**;

в) для біомаси - зменшити на **10%** з 01.01.2020 року (як зараз передбачено в ЗУ «Про ринок електричної енергії»). Також при цьому додатково пропонуємо розглянути вимогу щодо мінімального ККД 60-70% використання палива та обов'язковості продажу теплової енергії для об'єктів більше певної межі (10 МВт); недотримання мінімального рівня ККД скасовує "зелений" тариф;

г) для МГЕС - зменшити на **10%** з **01.01.2020 року** (як зараз передбачено в ЗУ «Про ринок електричної енергії»);

д) для біогазу – зменшити на **10%** з **01.01.2020 року** (як зараз передбачено в ЗУ «Про ринок електричної енергії»);

2. З метою стимулювання розвитку малої генерації пропонуємо **передбачити можливість спрощеного отримання «зеленого» тарифу понад обсяги власного**

споживання для малих електроустановок (за діючим принципом для приватних домогосподарств):

а) приватних домогосподарств:

гібридні СЕС+ВЕС до 30кВт включно

біогаз до 75кВт включно

б) юридичних осіб – СЕС, ВЕС, МГЕС, біомаса, біогаз до 500 кВт включно.

3. З метою стимулювання вітчизняного виробництва при встановленні «зеленого» тарифу пропонуємо передбачити збільшення розміру премії за місцеву складову до 15% за умови локалізації більше 50%;

II. Термін дії «зеленого» тарифу

1. Пропонуємо визначити термін дії «зеленого» тарифу для проектів всіх видів генерації до 1МВт включно, надавши можливість підписувати договір купівлі-продажу за «зеленим» тарифом на 15 років з дати встановлення тарифу. При цьому вважаємо за доцільне, зазначити, що дана опція не діє для великих проектів, які будуть розподілені на менші.

ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

1. З метою надання можливості завершити проекти, які знаходяться на певній стадії розвитку та девелопменту, пропонуємо, за умови виконання вимог пункту 4 статті 71 Закону України «Про ринок електричної енергії України», **до 01.01.2019 передбачити можливість підписання попереднього договору купівлі-продажу електричної енергії як з Гарантованим покупцем (у майбутньому), так і з ДП «Енергоринок» (у поточних умовах) з фіксацією рівня «зеленого» тарифу на момент підписання договору.**